

Успешното управление на проектите по извеждането – приоритет на ДП РАО през 2013 година

Държавно предприятие „Радиоактивно отпадъци“ (ДП РАО) продължава да следва основните си приоритети и през настоящата година. В края на 2012 г. екип на предприятието представи дейността му пред Асамблеята на донорите на Международен фонд „Козлодуй“ (МФК), чрез който се финансира част от мероприятията по безопасно управление на радиоактивни отпадъци (РАО). Във фокуса на вниманието по време на форума са били трансферирани договори от АЕЦ „Козлодуй“, които са в процес на изпълнение, както и 3 нови проекта по процеса на извеждане от експлоатация на спрени блокове на атомната електроцентрала и първия етап от изграждането на Националното хранилище за ниско- и средно радиоактивни отпадъци (НХРАО).

Чрез трестранни споразумения през месец юли на изминалата година ДП РАО наследи общо десет договора за изпълнение, повечето от които със забавени срокове.

Най-значимите проекти

През 2004 г. е стартирало изпълнението на договор за изграждане и въвеждане в експлоатация на съоръжение за третиране на течни радиоактивни отпадъци – инсталация „Дунав“. По редица причини проектът е забавен достатъчно дълго време и се налага подписването на 14 допълнителни споразумения от страна на АЕЦ „Козлодуй“. ДП РАО предприема спешни мерки за финализирането на проекта, тъй като въвеждането в експлоатация на съоръжението е свързано с лицензионен режим, а получената от ДП РАО лицензия от Агенция за ядрено регулиране (АЯР) изтичаше в началото на месец декември 2012. Обосновка на допълнително финансиране по време на Асамблеята на донорите се е наложило и за модернизацията на съществуващо вече съоръжение за измервания за освобождаване от контрол (СИОК). Оборудването е от изключителна важност за процеса по извеждане от експлоатация, тъй като съоръжението ще бъде използвано за освобождаване на материали от регулативен контрол. Средствата са отпуснати

и е договорено и допълнително финансиране за закупуването на специални контейнери за съхранението на материали от демонтажните дей-

Гая Симеонова

ности. Съоръжението за измерване и освобождаване от контрол не е използвано до момента, заради влизането в сила на нови разпоредби, с които методологията му не успява да покрие необходимите стандарти.

През 2009 г. под ръководството на АЕЦ „Козлодуй“ започва изграждането на съоръжение за извличане и преработка на втвърдената фаза от резервоарите с кубов остатък. Крайният срок за изпълнение изтичаше през месец септември 2012 г. и се наложиха спешни решения от страна на ДП РАО за приключване на дейностите по договорното споразумение и краен резултат – работещо съоръжение.

Един от най-тежките проекти за изпълнение, който наследява ДП „Радиоактивни отпадъци“, касае оценката на налични материали и радиологично обследване на оборудването и сградите на блокове 1-4. Задължение на възложителя по проекта (първо АЕЦ „Козлодуй“, а впоследствие ДП РАО) е събирането на входните данни и извършването на необходимото проботбиране и измервания. Проблемът при изпълнението се появява заради факта, че част от специалистите, ангажирани пряко в проекта – работещите на 3 и 4 блок, все още са част от персонала на атомната електроцентрала. На практика АЕЦ „Козлодуй“ вече не е страна по проекта, но хората, които трябва да извършат необходимите дейности, са нейни служители. Налага се непрекъсната кореспонденция между ръководствата на двете организации, за да може необходимите входни данни от радиологичното обследване да бъдат предоставени на ДП РАО. Целият този процес води до забавянето на проект-

ните срокове за изпълнение, а прехвърлянето на този персонал от 3 и 4 блок е въпрос на време и е обвързано с получаване на лицензия за стопанис-

ване на втората двойка блокове като съоръжение за управление на РАО. През 2013 г. ДП РАО ще работи и по реализацията на цех за намаляване

на размерите и дезактивация. Обемът на този проект включва проектирането, изграждането, доставката и монтирането на съоръжения и оборудване за намаляване на размерите и дезактивация на демонтирани, замърсени материали след демонтажните дейности на блокове 1-4 на АЕЦ Козлодуй. Друг проект, който ДП РАО поема и ще трябва да доведе до успешното му изпълнение, касае изграждането на съоръжение за извличане и стабилизиране на отработени йонообменни смоли. Неговото изпълнение стартира през 2005 г. и към настоящия момент ДП РАО се стреми да изпълнява заложените проектни срокове.

Сред най-приоритетните проекти в началото на 2013 г. е и Оценка

Инсталация „Дунав“ – един от успешно преключените проекти

съответно на блокове 3 и 4, съгласно Стратегията за извеждане от експлоатация. Съгласно Българската нормативна уредба към Заявление за издаване на разрешение за извеждане от експлоатация на ядрено съоръжение (от АЯР) се прилага и Решение на МОСВ по ОВОС в съответствие със Закона за опазване на околната среда. Към днешна дата договореният краен срок за окончателно приключване на дейностите по проекта е краят на първото полугодие на текущата година.

Групата за управление на проектите

За правилното и навременно изпълнение на всички наследени и бъдещи проекти в Дър-

жавното предприятие, отговорността носи новоформираната Група за управление на проекти по Международен фонд „Козлодуй“ (ГУП по МФК). Тя е създадена през юли миналата година, а изпълняващ длъжността ръководител на звеното е Гая Симеонова. До този момент г-жа Симеонова е работила в АЕЦ „Козлодуй“ по планирането и реализацията на дейности от инвестиционната програма на дружеството, която пък кореспондира в някои свои части с Програмата за извеждане от експлоатация. Гая Симеонова бе член на екипа на ДП РАО, който представи предложенията на предприятието по

съответства на заданията.

За реализация през първото полугодие на годината Групата за управление на проекти към ДП РАО е успяла да сключи седем нови допълнителни споразумения, които касаят предимно доставката на машини и оборудване, необходими за процесите по демонтаж в машинна зала на 1 и 2 енергоблок. Екипът съсредоточава работата си върху дейностите по демонтаж, тъй като ясно трябва да покаже, че ДП РАО работи и има голям напредък в тази посока. Гая Симеонова отбеляза още, че оценката, дадена за работата на Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъ-

ци“ от донорите на Асамблеята и представителите на Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), е показателна: „България дълго време беше критикувана, че получава субсидиране за подпомагане процесите по извеждане от експлоатация, а забавя значително проектите. На донорската конференция през декември ясно пролича, че успяхме да променим това мнение. Лично Питър Фарос – директор „Ядрена енергетика“ към Дирекция „Енергетика“ на ЕК и член на комисията на донорите на Международния фонд „Козлодуй“ похвали работата на ДП РАО и остана изключително доволен от въвеждането в експлоатация на Инсталация „Дунав“ в пълно съответствие със зададените срокове. ◀

Групата за управление на проектите

За правилното и навременно изпълнение на всички наследени и бъдещи проекти в Дър-

жавното предприятие, отговорността носи новоформираната Група за управление на проекти по Международен фонд „Козлодуй“ (ГУП по МФК). Тя е създадена през юли миналата година, а изпълняващ длъжността ръководител на звеното е Гая Симеонова. До този момент г-жа Симеонова е работила в АЕЦ „Козлодуй“ по планирането и реализацията на дейности от инвестиционната програма на дружеството, която пък кореспондира в някои свои части с Програмата за извеждане от експлоатация. Гая Симеонова бе член на екипа на ДП РАО, който представи предложенията на предприятието по

съответства на заданията.

За реализация през първото полугодие на годината Групата за управление на проекти към ДП РАО е успяла да сключи седем нови допълнителни споразумения, които касаят предимно доставката на машини и оборудване, необходими за процесите по демонтаж в машинна зала на 1 и 2 енергоблок. Екипът съсредоточава работата си върху дейностите по демонтаж, тъй като ясно трябва да покаже, че ДП РАО работи и има голям напредък в тази посока. Гая Симеонова отбеляза още, че оценката, дадена за работата на Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъ-

ци“ от донорите на Асамблеята и представителите на Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), е показателна: „България дълго време беше критикувана, че получава субсидиране за подпомагане процесите по извеждане от експлоатация, а забавя значително проектите. На донорската конференция през декември ясно пролича, че успяхме да променим това мнение. Лично Питър Фарос – директор „Ядрена енергетика“ към Дирекция „Енергетика“ на ЕК и член на комисията на донорите на Международния фонд „Козлодуй“ похвали работата на ДП РАО и остана изключително доволен от въвеждането в експлоатация на Инсталация „Дунав“ в пълно съответствие със зададените срокове. ◀

Асамблеята на донорите се провежда два пъти годишно, а България взема участие в нея като страна, която усвоява средства от Международен фонд „Козлодуй“. Фондът е основан през 2000 г. с одобрението на борда на директорите на ЕБВР и се управлява от Асамблея на донорите. Целта му е да подпомогне извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения и да намали неблагоприятни последици за енергетиката на страната заради предсрочни спрени ядрени блокове. Предоставянето на субсидии от фонда е уредено чрез подписано рамково споразумение между ЕБВР и Република България. ЕБВР администрира

средствата, които се внасят от страните донори във фонда. Донори във фонда са страни членки на Европейския съюз и други европейски държави. Донорът с най-голям принос председателства Асамблеята на донорите. Субсидиите, които страната ни получава, са в полза на енергийния сектор – проекти за подпомагане на извеждането от експлоатация и проекти за енергийна ефективност. В правилата на фонда е уточнено, че финансирането е условно в зависимост от това дали Асамблеята на донорите е удовлетворена от страната-бенефициент, в съответствие с потеглите ангажименти.